

PUOLUSTUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2000 vp

Hallituksen esitys laeiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta ja naisten vapaaehtoisesta ase- palveluksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä helmikuuta 2000 lähettänyt puolustusvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 187/1999 vp).

Lakialoitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä lakialoitteen

— LA 133/1999 vp — Päivi Räsänen /skl: Laki asevelvollisuuslain 9 ja 31 §:n muuttamisesta.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Timo Turkki, puolustusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Johanna Suurpää, ulkoasiainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Risto Eerola, oikeusministeriö
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio
- ylitarkastaja Marja Viima, työministeriö
- ylitarkastaja Johanna Karlström, Rajavartiolaitos
- sotilaslakimies Harri Koskela-Koivisto ja majuri Niilo Kärki, Pääesikunta
- puheenjohtaja Anssi Törmälä, Varusmiesliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITE

Hallituksen esitys

Asevelvollisuuslakiin ehdotetaan otettaviksi säännökset asevelvollisten opetuskielestä ja äidinkielen mukaisesta palveluspaikasta. Sääntely on nykyisin hallitusmuodossa, mutta se ei sisälly uuteen Suomen perustuslakiin.

Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi nykyisin asetuksessa olevaa vastaava sääntely asevelvollisten valvonnasta. Valvontamääräysten laiminlyönnin rankaisemista koskeva rangaistussäännös kirjoitetaan niin yksinkertaiseksi, että kaik-

ki rangaistavaksi tarkoitettu toiminta ilmenee laista.

Varusmiespalveluksen alaikärajaa koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi niin, että varusmiespalvelus aloitetaan vasta henkilön täytettyä 18 vuotta. Vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annettuun lakiin.

Sääntelyä, joka koskee palveluskelpoisuuden määrittämiseksi tehtävää asevelvollisen terveydentilan tutkimusta, ehdotetaan täydennettäväksi.

Asevelvollisrekisteriä koskeviin säännöksiin ehdotetaan tietojen säilytysaikaa koskevaa sääntelyä ja lisäksi eräitä lähinnä muun lainsäädännön muuttamisesta aiheutuvia tarkistuksia.

Uutena sääntelynä asevelvollisuuslakiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan palveluksessa olevan asevelvollisen on noudatettava sotilaallisen yhdenmukaisuuden ja palvelusturvalli-

suuden edellyttämiä määräyksiä sotilaan ulkoasusta. Määräyksiä antaisi puolustusvoimain komentaja.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 133/1999 vp ehdotetaan asevelvollisuuden alaikärajaksi 18 vuotta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamiensa selvitysten perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä.

Hallituksen esitys sisältää erilaisista sääntelytarpeista lähteneitä ehdotuksia. Uuden perustuslain voimaantuloon liittyy ehdotus 51 a §:ksi, johon siirrettäisiin nykyisin hallitusmuodon 75 §:n 2 momenttiin sisältyvä sääntely. Vapaaehtoisena suoritettavaan varusmiespalveluun liittyvät uudistusehdotukset taas johtuvat lapsen oikeuksia koskevaan yleissopimukseen valmisteilla olevasta lisäpöytäkirjasta. Edelleen asevelvollisuuslakiin lisättäisiin uusi 8 a luku asevelvollisten valvonnasta.

Puolustusvaliokunnalla ei ole esitetyistä ehdotuksista periaatteellista huomautettavaa. Se ehdottaa kuitenkin eräitä tarkennuksia ennen muuta asevelvollisrekisteriä koskeviin säännöksiin. Näiltäkin osin ehdotettuja muutoksia voidaan sinänsä pitää tarpeellisina ja pääosin tietosuojavaatimuksia vastaavina.

Perustuslakiuudistukseen liittyen puolustusministeriö on ehdottanut asevelvollisuuslain 28 §:ään sisällytettäväksi asetuksenantovaltuutuksen sisältämän sääntelyn. Valiokunta ehdottaa pykälää muutettavaksi huolimatta siitä, ettei se sisälly hallituksen esitykseen.

Puolustusvaliokunta katsoo, että tietosuojavaltuutetun näkemykset on asianmukaista ottaa huomioon jo lainvalmistelussa — erityisesti sil-

loin, kun sääntely koskee rekisteröintiä, kuten tämänkertaisessa esityksessä.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Asevelvollisuuslaki

12 §:n 3 momentti. Momentissa säädetään asetuksenantovaltuudesta, joka koskee pykälän 1 momentissa tarkoitettua lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön toimittamaa asevelvollisen terveydentilan tarkastusta.

Valiokunta toteaa, että säännöksen tarkoituksena on täydentää nykyistä sääntelyä. Tarkempia säännöksiä on tarpeen antaa lääkärintarkastuksesta, joka järjestetään esimerkiksi ennen kutsuntaa terveyskeskuksessa, kutsuntatilaisuudessa ja varusmiespalveluksen jälkeen valvonnallaisen palveluskelpoisuuden toteamista varten.

Lääkärintarkastusta koskevia säännöksiä sisältyy jo voimassa olevaan asetukseen asevelvollisuuslain soveltamisesta. Säännöksiä on muun muassa kutsunnaalaisen ennakkoterveystarkastuksesta terveyskeskuksessa (24 §), kutsunnaalaisen tarkastuksesta muutoin kuin kutsuntatilaisuudessa (32 §), valvonnallaisen määräämisestä tarkastukseen silloin, kun päätöstä palveluskelpoisuudesta ei voida tehdä sotilasviranomaiselle toimitetun lääkärinlausunnon perusteella (80 §) ja reserviläisen sairauden tai vamman toteamiseksi tehtävästä tarkastuksesta (91 §).

Valiokunta katsoo, että terveystarkastusten tekeminen on tarpeen asevelvollisen, hänen palveluskumppaniensa ja esimiestensä sekä siviilisten turvallisuuden ym. seikkojen johdosta. Valiokunta pitää asetuksenantovaltuuden sisältöä, tarvetta ja perusteita riittävinä.

28 §. Asevelvollisuuslain 28 §:ään sisältyy säännös, jonka mukaan vakinaisessa palveluksessa olevan asevelvollisen on valintansa mukaan joko vannottava sotilasvala tai annettava sotilasvakuutus. Asevelvollinen, joka ei kuulu mihinkään uskontokuntaan, antaa kuitenkin vakuutuksen. Asetuksella on lisäksi säädetty sotilasvalasta (199/1964) ja sotilasvalan kaavasta (651/1965).

Asevelvollisuuslain 28 §:ään ei sisälly valaa koskevaa asetuksenantovaltuutusta. Edellä tarkoitetut asetukset on annettu hallitusmuodon 28 §:n nojalla niin sanottuina omaperäisinä asetuksina. Koska sotilasvalasta olisi edelleen tarkoituksenmukaista säätää tarkemmin erillisellä asetuksella, valiokunta ehdottaa saamaansa selvitykseen perustuen, että asevelvollisuuslain 28 §:ään sisällytetään asetuksenantovaltuutuksen sisältävä sääntely.

38 e §. Ehdotettu pykälä sisältää valtuutussäännöksen, jonka mukaan asevelvollisten valvonnasta sekä asevelvollisten tarkastuksesta liikkeenalan sattuessa säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ehdotettu valtuutus jää valiokunnan mielestä jossain määrin avoimeksi. Sinänsä valvonnan käsitteellinen sisältö tulee asiayhteydessään 8 a luvussa riittäväällä tarkkuudella määritetyksi. Sen sijaan kysymyksiä herättää se, mitä säännöksessä tarkoitetaan asevelvollisten tarkastuksella. Tätä seikkaa ei ole käsitelty myöskään säännöksen perusteluissa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarkastuksella tarkoitetaan ehdotetussa 12 §:n 1 momentissa kuvattua tarkastusta ja tutkimusta asevelvollisen terveydentilan toteamiseksi. Puolustusvaliokunta ehdottaa, että 38 e §:n säännöstä täsmennettäisiin siten, että siinä nimenomaisesti viitataan asevelvollisen tarkastuksen osalta lain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuun lääkärin

tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamaan tarkastukseen ja tutkimukseen, jonka tarkoituksena on asevelvollisen terveydentilan toteaminen hänen palveluskelpoisuutensa määrittämiseksi.

42 d §. Lain 42 d § sisältäisi erityissäännöksen tunnistetietojen salassapitämisestä. Ehdotuksen perusteluista ilmenee, että pykälässä tunnistetiedoilla tarkoitetaan samaa kuin väestötietolain 4 §:ssä. Tämän mukaan tunnistetiedot ovat muun muassa henkilötunnus, sähköinen asiointitunnus, nimi, osoite ja kotikunta sekä siellä oleva asuinpaikka. Tunnistetietoja ovat myös sellaiset tiedot kiinteistöstä, rakennuksesta ja huoneistosta, jotka yksilöivät hänen kotikuntansa ja siellä olevan asuinpaikan.

Rajavartiolaitoksesta annetun lain (320/1999) rajavalvontarekisteriä koskevan 32 §:n mukaan tunnistetietoina voidaan tallentaa nimi, sukupuoli, syntymäaika, -paikka ja -maa, henkilötunnus, kansalaisuus- ja kansallisuustiedot, siviilisääty ja perheolosuhteet sekä osoite- ja muut yhteystiedot.

Puolustusvaliokunta pitää tunnistetiedon määrittämistä myös asevelvollisuuslain 42 d §:ssä tarpeellisenä ja ehdottaa tunnistetietoihin sisällytettäväksi seuraavat tiedot: henkilön nimi, henkilötunnus, sotilasarvo, osoite- ja muut yhteystiedot sekä kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka. Valiokunta toteaa, että tunnistetiedon määrittelyn tarvetta korostaa se, että nämä tiedot olisivat salassa pidettäviä.

Saadun selvityksen perusteella puolustusvaliokunta toteaa myös, että tarkoituksena on ollut säilyttää asevelvollisrekisterin tietojen luovuttamista koskevat perusperiaatteet entisenlaisina. Säännöksiin on kuitenkin tehty eräitä tarkistuksia, joiden tarkoituksena on selkiyttää sääntelyä. Vaikka voimassa olevassa asevelvollisuuslaissa tunnistetietoja ei nimenomaisesti säädetäkään salassa pidettäviksi, niitäkin annetaan voimassa olevan lain mukaan vain laissa erikseen lueteltuihin tarkoituksiin. Asevelvollisrekisterin tietojen luovutus on nykyisin säännelty asevelvollisuuslaissa tyhjentävästi.

42 e §. Ehdotettu 42 e § sisältäisi säännökset siitä, kenelle ja missä tarkoituksessa asevelvollisrekisterissä olevia tietoja saadaan luovuttaa. Säännöksen 1 momentin 2—5 kohdista käy ilmi luovutuksen saaja sekä tarkoitus, jota varten tietoja voidaan antaa. Kaikkien luovutettaviksi mahdollisesti tulevien tietojen luetteleminen säännöksessä ei olisi tarkoituksenmukaista. Toisaalta kaikkia mahdollisia tilanteita, joissa tietojen olisi tarve luovuttaa, ei voitane ennakoita. Valiokunta toteaa, että tarkoituksena on luovuttaa vain tarpeellisia tietoja.

Pykälän 1 momenttiin sisältyisi viimeisenä kohta 7, jonka mukaan tietoja rekisteristä saataisiin luovuttaa "rekisteröidyn suostumuksella myös muulle kuin 2—6 kohdissa tarkoitettulle". Henkilötietolain (523/1999) 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan yksi henkilötietojen käsittelyn yleisistä edellytyksistä on muun muassa rekisteröidyn yksiselitteisesti antama suostumus.

Asevelvollisrekisteri on ehdotuksen perustelujen mukaan laaja tiedosto, johon sisältyy myös arkaluonteisia tietoja. Tällaisia ovat esimerkiksi tiedot asevelvollisen terveydentilasta. Lisäksi asevelvollisrekisteriin sisältyy myös asevelvollisen henkilötunnus. Henkilötietolain 12 §:n 1 momentin mukaan poikkeus arkaluonteisten tietojen käsittelykiellosta on mahdollinen muun muassa silloin, kun on kyse tietojen käsittelystä, johon rekisteröity on antanut nimenomaisen suostumuksensa. Edelleen henkilötietolain 13 §:n 1 momentin mukaan henkilötunnusta saa käsitellä "rekisteröidyn yksiselitteisesti antamalla suostumuksella" tai jos käsittelystä säädetään laissa.

Kuten edellä olevasta käy ilmi, henkilötietolaissa edellytetään rekisteröidyn antavan suostumuksensa henkilötietojensa käsittelyyn "yksiselitteisesti" tai "nimenomaisesti". Suostumuksen yksiselitteisyys tarkoittaa saadun selvityksen mukaan lähinnä vaatimusta siitä, että henkilö tietää, minkälaisien tietojen luovuttamista suostumus koskee. Suostumuksen nimenomaisuus taas edellyttää yleensä kirjallista suostumusta, josta ilmenee, minkälaiseen henkilötietojen käsittelyyn suostumus on annettu.

Ehdotetun 42 e §:n perusteluista ei käy ilmi, että asevelvollisuuslaissa olisi tarkoitus poiketa niistä edellytyksistä, joilla henkilötietoja yleensä ja arkaluonteisia henkilötietoja tai henkilötunnusta erityisesti saa käsitellä. Valiokunta ehdottaa kuitenkin 1 momentin 7 kohtaan lisättäväksi vaatimuksen rekisteröidyn nimenomaisesta suostumuksesta.

Pykälän 2 momentti sisältäisi poikkeuksen 42 d §:ssä säädetystä salassapitovelvollisuudesta. Kyseisen 42 e §:n 2 momentin mukaan Pääesikunta voisi antaa luvan "tietojen saamiseen" asevelvollisrekisteristä vapaaehtoisista maanpuolustuskoulutusta varten sen estämättä, mitä 42 d §:ssä säädetään tunnistetietojen salassa pitämisestä. Yksittäistapauksessa Pääesikunta voisi antaa luvan saada tietoja myös "muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten". Saatuun selvitykseen viitaten valiokunta toteaa, että 42 e §:n 2 momentin ja 42 d §:n suhde ei hallituksen esityksen mukaisesti muotoiltuna ole aivan selvä; säännöksen poikkeus koskee sanamuotonsa mukaan vain "tunnistetietoja", mutta luovutuksen kohdetta säännöksessä kuvataan sanalla "tietoja". Kun ehdotetun 42 e §:n 2 momentin perusteluista välittyy kuitenkin käsitys, että luovutettaviksi on tarkoitettukin tunnistetiedot, valiokunta ehdottaa säännöstä rajoittavaksi tarkoitustaan vastaavaksi eli koskemaan vain tunnistetietoja. Valiokunta pitää myös parempana säätää Pääesikunnan "oikeudesta päättää tunnistetietojen luovuttamisesta" kuin jollekulle kuuluvasta oikeudesta näiden tietojen saamiseen.

Tunnistetietojen luovuttaminen vapaaehtoisista maanpuolustuskoulutusta varten ei ole tietosuoja- ja tietoturva-ongelmaton. Pääesikunta voisi luovuttaa maanpuolustusjärjestöille näitä tunnistetietoja mahdollista lisäkoulutusta silmällä pitäen ja maanpuolustusjärjestöt ottaisivat suoraan yhteyttä asevelvolliseen. Puolustusvaliokunta katsoo, että luovutettaessa tietoja asevelvollisrekisteristä ensimmäistä kertaa eli siinä vaiheessa, kun asiaan ei vielä ole asevelvollisen nimenomaista suostumusta, on rajoitettava vain henkilön nimen sekä osoite- ja muiden yhteystietojen luovuttamiseen. Valiokunta pitää

myös tärkeänä, että vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta harjoittavien järjestöjen rekistereiden kehittäminen tapahtuu yhteistoiminnassa tietosuojavaltuutetun kanssa.

50 d §. Hallituksen esityksessä asevelvollisuuslakiin ehdotetaan otettavaksi myös uusi säännös, joka koskisi asevelvollisten ulkoasua. Ehdotetun 50 d §:n mukaan palveluksessa olevan asevelvollisen ulkoasun on täytettävä sotilaallisesta yhdenmukaisuudesta ja palvelusturvallisuudesta johtuvat vaatimukset. Säännöksen yksityiskohtaisista perusteluista välittyy käsitys, jonka mukaan nimenomaan palvelusturvallisuus on se ensisijainen peruste, jonka vuoksi säännöksessä tarkoitettuihin rajoituksiin voidaan ryhtyä. Tämä on myös valiokunnan mielestä varsin perusteltu lähtökohta.

51 a §. Pykälässä säädetään, että asevelvollisten opetuskieli on suomi tai ruotsi. Jollei asevelvollinen muuta tahdo, hänet on mahdollisuuksien mukaan määrättävä joukko-osastoon, jonka opetuskieli on hänen äidinkieltensä. Valiokunta ehdottaa pykälän toista virkettä muutettavaksi

muotoon: "Suomen- tai ruotsinkielisellä asevelvollisella on, ellei hän muuta tahdo, oikeus tulla määrättyksi joukko-osastoon, jonka opetuskieli on hänen äidinkieltensä." Näin asevelvollisen oikeus omaan kieleensä tulisi korostetummin esille.

2. Laki naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Puolustusvaliokunnalla ei ole huomautettavaa hallituksen esitykseen sisältyvän 2. lakiehdotuksen johdosta.

Päätösehdotus

Valiokunta ehdottaa kunnioittavasti,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että lakialoite LA 133/1999 vp hylätään.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

asevelvollisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä syyskuuta 1950 annetun asevelvollisuuslain (452/1950) 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 3 momentti, 9 ja 12 §, 16 §:n 1 momentti, 28, 31, 42 d, 42 e, 51 ja 52 §,
sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 1 momentti ja 12 § laissa 1260/1992, 16 §:n 1 momentti ja 31 § laissa 19/1998, 28 § laissa 1050/1986, 42 d ja 42 e § laissa 1728/1991 ja 52 § osaksi laissa 402/1974, sekä

lisätään lakiin uusi 8 a luku sekä uusi 41 a, 42 f, 50 d ja 51 a § seuraavasti:

7, 8, 9, 12 ja 16 §
(Kuten HE)

28 § (*Uusi*)

Vakinaisessa palveluksessa olevan asevelvollisen on, siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, valintansa mukaan joko vannottava sotilasvala tai annettava sotilasvakuutus. Asevelvollinen, joka ei kuulu mihinkään uskontokuntaan, antaa kuitenkin vakuutuksen.

31 §
(Kuten HE)

8 a luku

Asevelvollisten valvonta

38 a, 38 b, 38 c ja 38 d §
(Kuten HE)

38 e §

Asevelvollisten valvonnasta sekä asevelvollisten 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta liikekannallepanon sattuessa säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

41 a §
(Kuten HE)

42 d §

Asevelvollisrekisteriin sisältyvien tietojen salassa pitämisestä on voimassa, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Salassa tulee pitää myös asevelvollisrekisteriin merkityn henkilön tunnistetiedot, joiksi katsotaan henkilön nimi, henkilötunnus, sotilasarvo, osoite- ja muut yhteystiedot sekä kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka.

42 e §

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja tämän lain 42 d §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä tietoja asevelvollisrekisteristä voidaan luovuttaa:

(1—6 kohta kuten HE)

7) rekisteröidyn nimenomaisella suostumuksella myös muulle kuin 2—6 kohdassa tarkoitettulle.

Sen estämättä, mitä 42 d §:ssä säädetään asevelvollisrekisteriin merkittyjen tunnistetietojen salassa pitämisestä, *pääesikunnalla on oikeus päättää tunnistetietojen luovuttamisesta vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta sekä yksittäistapauksessa myös muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten.*

(3 mom. kuten HE)

10 luku

Erityiset säännökset

50 d ja 51 §
(Kuten HE)

51 a §

Asevelvollisten opetuskieli on suomi tai ruotsi. *Suomen- tai ruotsinkielisellä asevelvollisella on, ellei hän muuta tahdo, oikeus tulla määrätyksi joukko-osastoon, jonka opetuskieli on hänen äidinkieltensä.*

(2 mom. kuten HE)

52 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Ilkka Kanerva /kok		Tero Mölsä /kesk
vpj.	Jaakko Laakso /vas		Olli Nepponen /kok
jäs.	Klaus Bremer /r		Lauri Oinonen /kesk
	Reijo Kallio /sd		Pauli Saapunki /kesk
	Juha Karpio /kok		Ismo Seivästö /skl
	Antero Kekkonen /sd		Anni Sinnemäki /vihr
	Seppo Lahtela /kesk	vjäs.	Juha Korkeaoja /kesk
	Raimo Mähönen /sd		Aulis Ranta-Muotio /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Alpo Rivinoja.

VASTALAUSE

Perustelut

Oikeusministeriö ja tietosuojavaltuutetun toimisto ovat esittäneet, että henkilötietoja voitaisiin asevelvollisrekisteristä luovuttaa vain rekisteröidyn nimenomaisesta suostumuksesta. Myös puolustusministeriö on pitänyt esitettyä tarkennusta perusteltuna. Valiokunta on myös tehnyt tämänkaltaisen tarkennuksen hallituksen esityksen sisältämän 1. lakiehdotuksen 42 e § 1 momentin 7 kohtaan.

Tietosuojavaltuutetun toimisto on arvostellut myös sitä, että hallituksen esitys sallii Pääesikunnalle asevelvollisrekisterin tietojen luovuttamisen vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen käyttöön (42 e §:n 2 mom.). Näiltä osin esitys poikkeaa julkisuuslain 16,3 §:ssä esitetystä suostumusvaatimuksesta. Tietojen luovuttamiseen ei tarvittaisi rekisteröidyn nimenomaista suostumusta.

Esitetty lainkohta on tietosuojavaltuutetun toimiston mukaan ongelmallinen siksi, että tietojen luovuttaminen vapaaehtoiseen maanpuolustukseen voi olla tietojen luovuttamista myös markkinointitarkoituksiin, kuten jäsenhankintaan. Mikäli maanpuolustusjärjestöt toimivat valtakunnallisesti, syntyisi tietosuojavaltuute-

tun mukaan "rinnakkainen asevelvollisten rekisteri". Tietosuojavaltuutetun toimiston mielestä vapaaehtoisen maanpuolustuksen järjestöillä ei liene edes lupa kerätä näitä tietoja, ellei sitä lailla nimenomaan säädetä.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella esitän,

että 42 e §:n 2 momentti kuuluisi seuraavasti:

42 e §

— — — — —
Sen estämättä, mitä 42 d §:ssä säädetään asevelvollisrekisteriin merkittyjen tunnistetietojen salassa pitämisestä, pääesikunnalla on oikeus päättää tunnistetietojen luovuttamisesta *rekisteröidyn nimenomaisella suostumuksella* yksittäistapauksessa myös muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten.

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 2000

Jaakko Laakso /vas